

Müslüman gibi davrandık yine de 'gavur' dendi

Posted on 21/12/2018

Ermeni Soykırımının üzerinden 100 yıl geçti. Tanıkların ve onların çocuklarının anlatımlarıyla 1915 Katliamı ve devamında Ermenilere reva görülenlere dair yeni bilgiler ortaya çıkıyor. Çok sonradan Ermeni olduğunu öğrenen Hadi Gümüş, yıllarca türlü eziyetlere maruz kaldığını söylüyor. Yıllarca Müslüman olarak yaşayıp aynı zamanda 'gavur muamelesi' gördüğünü ve yaşadığı sıkıntıları gazetemize anlatan Gümüş, soykırımı rağmen Ermenilerin, bu topraklarda kardeşlik bağlarının olduğu, birlikte yaşanan günlere hasret olduğunu söyledi.

KARDEŞLİKTEN GÖÇE VARAN ÇARESİZLİK

Türkiye’de Ermenilere yönelik tutum, Ermenileri kimliklerini saklamaya itti. Birçok Ermeni ya müslümanlaştı ya da müslüman gibi davranmaya çalıştı. Bunlardan biri de Urfa Siverekli Hadi Gümüş. Ailesinin Adıyaman Gerger ilçesinin Olbiş köyünden Urfa’ya göç ettiğini söyleyen Gümüş, göç hikayelerini şöyle anlatıyor: “Soykırımdan önce Olbiş köyünün yarı nüfusu Ermeniymiş. Kardeşçe ve ortak, hoşgörü içinde yaşam sürülen bu köyde, 1915 ve sonrasında Ermeniler göç etmiş. 1915’de bu köyde amcalarım ve çok sayıda yakınlarımız

öldürülmüş. Bir amcam şans eseri sağ kalmayı başarmış ancak o da işitme duyusunu kaybetmiş. O günlerden sonra akli dengesini de yitirdi. Katliamın ardından her şeyi bırakıp göç etmek zorunda kalınıyor tabii. Oradan Urfa Siverek'e kaçarak burada yaşamaya başlandı."

SÜREKLİ DEZAVANTAJLIYDIM

Yıllar içerisinde Ermeni oldukları için çeşitli baskılara maruz kaldığını söyleyen Gümüş, Ermenilere yönelik uygulamaların 1915'le sınırlı kalmadığını anlatıyor. Gümüş göçün ardından yıllar sonra bu durumun kendisi üzerindeki etkileri anlattı. Gümüş, "Çocukluk yıllarımda arkadaşlarımla oynarken özellikle futbol oynarken, başarılı olmama rağmen yine de eksik ve kusurlu bir insan gibi ötekileştiriliyordum. Okulda bana 'gavur' diyorlardı. Tabii ailem katliamdan sonra bölgedeki atmosfer dolayısıyla müslüman gibi yaşıyor. Orada yaşayan insanların dini yoğunluğu bizi de buna itiyor. Çocukluğumda Ermeni olduğumuzu bilmiyordum. Baskılardan dolayı babam koyu bir müslüman olmuştu. Müslüman gibi yaşıyoruz ama niye 'gavur' deniliyor bir türlü anlam veremiyordum. Büyüklerimizde bu konuları bizimle konuşmuyordu. Birçok ortamda Ermeni kimliğimden dolayı dezavantajlı bir genç oldum. Her zaman öteki duygusu yaşadık."

ERMENİSTAN'DA ZAZACA KONUŞAN ERMENİLER, TÜRKİYE ÖZLEMİYLE YAŞIYOR

Adıyaman'daki arazi ev gibi mülklerine de zamanla el konulduğunu söyleyen Gümüş, yıllarca bir Müslüman gibi yaşadığını söyledi. 70'li yıllarda Ermeni olduğunu öğrendiğini anlatan Gümüş, kendi köylerinden çok sayıda kişinin Türkiye'yi de terk etmek zorunda kaldığını araştırmaları sonucunda öğrendiğini ifade etti. Gümüş, göç eden bir ailenin hikayesini şöyle anlattı: "Geçtiğimiz yıllarda Ermenistan'a gittim. Orada eski komşularımızdan bir aileyi buldum. Orada hâlâ Zazaca konuşuyorlardı. Doğup büyüdüğü topraklara dair

özlemlerimizi anlattık birbirimize. Ben ilk defa kendi yaşamına özlem duymayı orada hissettim. Yıllarca şehirden şehire göç ettiklerini ancak 1915'i bir kez daha yaşamamak için çareyi Ermenistan'a yerleşmekte bulduklarını anlattılar. Sovyetler Birliği döneminde kendilerine dört süt ineği, geniş bir meyve bahçesi ve ücretsiz konut verildiğini söylediler. Orada yaşamlarının mutlu olduğunu ancak doğup büyüdüğü yerlere çok özlem duyduklarını ifade ettiler”.

'TÜRK MİLLETİ ADINA ÖĞRETMENLİKTEN ATILDIM'

Bu kaçışların çok mecbur kalınmadan gerçekleşmeyeceğine dikkat çeken Gümüş, kendisinin Türkiye'de kalmak için direndiğini söyledi. “Bir dönem öğretmenlik yaptım. Çeşitli nedenlerden dolayı öğretmenliğe ara verdim. Sonra geri dönmek isteyince, mesleğ alınmadım” diyen Gümüş, “Atatürk ilke ve inkılaplarına aykırı” denilerek Danıştay 4. Dairesi'nden 'öğretmenlik yapması sakıncalı' gerekçesiyle öğretmenlik mesleğinin sona erdirildiğini ifade etti. Gümüş, “Hukuk düzeyinde en üst mahkemede ‘Türk milleti adına karar verilmiştir’ denen bir ülkede umudunu korumak ne denli zor varın siz düşünün” diye konuştu.

ERMENİ OLDUĞUNU ÖĞRENEN SEVGİLİ BİLE TERK ETTİ

Yaşamın her alanında zorluklar çektiğini aktaran Gümüş, bir keresin de Ermeni olduğunu öğrenen sevgilisinin kendisini terk ettiğini, bir başka zaman da kendisine 'kız verilmeyeceği' cevabıyla karşılaştığını anlattı.

DEVLET KATLIAMLARI HALKLARI DÜŞMANLAŞTIRMASIN

Türkiye'de Ermeniliğin bir küfür olarak kullanılması ve anlaşılmasından vazgeçilmesi

gerektiğini söyleyen Gümüş, devletlerin yaptığı katliamların halkları karşı karşıya getirmemesi gerektiğini belirtti. Halkların bir birini tanımalarının yolunun birlikte yaşam olduğunu dile getiren Gümüş, “Kindarlıktan arınıp, inançları yargılamadan birbirimizi tanımaya çalışalım. Tanıdıkça anlayacağız zaten. Dindar olmaya herkesin hakkı vardır ama kindar olmaya kimsenin hakkı yoktur. Soykırımında katledildik ama bugün tıpkı eskisi gibi kardeşçe ve iç içe yaşamaya hasretiz. Yüzleşmekten kaçmayalım. Kardeşliğin ve birlikteliğin tohumlarını yeniden ekelim” dedi.

Vecdi ERBAY

Hasan AKBAŞ

Kaynak: evrensel.net